

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ա. Ա. Բարսեղյան /Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 10

«06» փետրվար 2024 թ.

ԱՍ/Բ-038 ԵՐԳՉԱԽՄԲԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

/Դասիչ, դասընթացի անվանում/

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Արվեստի և սպորտի ամբիոն

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

Առկա/հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

առկա- 4-րդ տարի, 2- րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Հ. Հակոբյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ՝ rafella9197@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	4
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	6
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	7
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	7
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	8
9.	Ուսումնառության մեթոդները	8
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	9
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	10
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	11
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	12
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	13
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	14
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	15
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	16
14.	Գնահատում.....	17
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	18
	14.2. Հարցաշար.....	19
	14.3. Գնահատման չափանիշներ.....	19
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	20

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Երգչախմբային փոխադրումներ» առարկայի դասավանդումը պետք է զուգորդվի «Երգչախմբագիտություն» և «Հարմոնիա» առարկաների հետ: Առանց երգչախմբային ձայների առանձնահատկությունների, հնարավորությունների և դիապազոնի իմացության, առանց հարմոնիկ մտածողության և զարգացման օրինաչափությունների իմացության, հնարավոր չէ պրոֆեսիոնալ փոխադրում կատարել:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ապագա երաժշտության դասատուին սովորեցնել կատարել երգչախմբային և վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումներ՝ տարբեր երգչախմբային կազմերի համար: Այն հնարավորություն է տալիս ծանոթանալ երգչախմբային տեխնիկայի տարբեր հնարքներին, օգնում է խորապես ընկալել երգչախմբային հնչողության առանձնահատկությունները և նպաստում մասնագիտական-կատարողական կարողությունների զարգացմանը:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են սովորողների մոտ դաստիարակել զգույշ մոտեցում երաժշտական բնագրին: Որքան ճշգրտորեն է փոխադրումը պահպանում բնագրի հնչողության առանձնահատկությունները, նշանակում է այնքան հաջողված այն:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

Տարրական գիտելիքներ երաժշտության տեսությունից, տոնայնությունների կվարտա-կվինտային շրջան, պարզ և բարդ չափեր, տևողություններ, լադ, գամմա, տոնայնություն, ինտերվալներ, ակորդներ:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Երգչախմբային փոխադրում» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

ուսանողը պետք է իմանա.

- առարկան, նպատակը, խնդիրները,
- երգչախումբի հետ աշխատելու մեթոդները,
- խմբերգային ստեղծագործության մեկնաբանման և յուրացման մեթոդները,
- երգացանկի կազմմանը ներկայացվող պահանջները:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

ուսանողը պետք է կարողանա.

- ստեղծագործաբար իրականացնել հանրակրթական դպրոցներում վոկալ-երգչախմբային աշխատանքը,
- հարգանք ներշնչել երաժշտության, մասնավորապես՝ ազգային երաժշտական արվեստի դասական ավանդույթների, ժամանակակից ստեղծագործության, ժողովրդական երգարվեստի նկատմամբ, ցույց տալ դրանց տեղը համաշխարհային մշակույթի համակարգում,
- զարգացնել սովորողների երաժշտական, ստեղծագործական ընդունակությունները,
- խմբերգային պարտիտուրների հետ աշխատել:

ուսանողը պետք է տիրապետի.

- երգչախումբի ղեկավարմանը,
 - խմբավարական ունակություններին, հմտություններին և տեխնիկային,
 - կատարողական հմտություններին:
- Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն)

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք

ՄՁԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ1 դրսևորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները

ԱԿ9 դրսևորեն ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն),

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ12 ունակ լինեն ուրույն, թեկուզ և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,

ԱԿ13 ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Երգչախմբային փոխադրում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում նաև մագիստրատուրայում կրթությունը շարունակելու, երաժշտության գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3 կրեդիտ/90 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ		Ժամաքանակ
	1-ին կիսամյակ	2-րդ կիսամյակ	
Դասախոսություն			
Գործնական աշխատանք		20	
Սեմինար պարապմունք			
Լաբորատոր աշխատանք			
Ինքնուրույն աշխատանք		40	
Ընդամենը		60	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ընթացիկ քննություն)		ստուգարք	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Կլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատԳԿ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են՝⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:

9. Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷ թիմային քննարկում, իրադրությունների

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

վերլուծություն, հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման
և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների
վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանք
II կիսամյակ						
1	Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի համար՝ օգտագործելով օկտավային կրկնապատկման սկզբունքը:			2		2
2	Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում քառաձայն խառը երգչախմբի հետ: Փոփոխական ձայների քանակով միասեռ խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:			2		2
3	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար / կանանց և տղամարդկանց/ :			2		6
4	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն և եռաձայն միասեռ երգչախմբերի համար: Բազմաձայն խառը երգչախմբի համար:			2		6
5	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a cappella երգչախմբի համար: Փոխադրում նվագակցության ձայների տեղափոխմամբ երգչախմբի պարտիտուրի մեջ:			2		6
6	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երգչախմբի համար՝ գործիքային նվագակցությամբ: Նվագակցության տարբեր ձևերի կիրառումը՝ ակորդային, հարմոնիկ ֆիգուրացիա, ռիթմիկ ֆիգուրացիա, մեղեդային ֆիգուրացիա և խառը տիպի:			2		6
7	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:			4		6
8	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը մենակատարի և երգչի համար: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի հերթական հնչողության պայմաններում: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի միաժամանակյա հնչողության դեպքում:			4		6

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

ԸՆԴԱՄԵՆԸ					20	40

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ивакин М.- “Хоравая аранжировка”	М 1967
2.	Лицвенко И. - “ Практическое руководство по хоровой аранжировке”	М 1962
3.	Орлов А. – “ Хоровые переложения”	М 1960
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Шуман - Колыбелная	
2.	Даромыческий – “ На севере диком”	

11.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուգման ձևը	Գրականություն ⁹
IV կուրս, II կիսամյակ					

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Երկծայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի համար՝ օգտագործելով օկտավային կրկնապատկման սկզբունքը:	Երկծայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի համար՝ օգտագործելով օկտավային կրկնապատկման սկզբունքը:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
2.	Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում քառաձայն խառը երգչախմբի հետ: Փոփոխական ձայների քանակով միասեռ խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:	Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում քառաձայն խառը երգչախմբի հետ: Փոփոխական ձայների քանակով միասեռ խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
3.	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար / կանանց և տղամարդկանց/ :	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար / կանանց և տղամարդկանց/ :	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
4.	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկծայն և եռաձայն միասեռ երգչախմբերի համար: Բազմաձայն խառը երգչախմբի համար:	Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկծայն և եռաձայն միասեռ երգչախմբերի համար: Բազմաձայն խառը երգչախմբի համար:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
5.	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a cappella երգչախմբի համար: Փոխադրում նվագակցության ձայների տեղափոխմամբ երգչախմբի պարտիտուրի մեջ:	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a cappella երգչախմբի համար: Փոխադրում նվագակցության ձայների տեղափոխմամբ երգչախմբի պարտիտուրի մեջ:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
6.	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երգչախմբի համար՝ գործիքային նվագակցությամբ: Նվագակցության տարբեր ձևերի կիրառումը՝ ակորդային, հարմոնիկ ֆիգուրացիա, ռիթմիկ ֆիգուրացիա, մեղեդային ֆիգուրացիա և խառը տիպի:	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երգչախմբի համար՝ գործիքային նվագակցությամբ: Նվագակցության տարբեր ձևերի կիրառումը՝ ակորդային, հարմոնիկ ֆիգուրացիա, ռիթմիկ ֆիգուրացիա, մեղեդային ֆիգուրացիա և խառը տիպի:	2	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2

7.	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը քառաձայն խառը կազմի համար:	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2
8.	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը մենակատարի և երգչի համար: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի հերթական հնչողության պայմաններում: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի միաժամանակյա հնչողության դեպքում:	Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը մենակատարի և երգչի համար: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի հերթական հնչողության պայմաններում: Փոխադրում մենակատարի և երգչախմբի միաժամանակյա հնչողության դեպքում:	4	Միավորային գնահատում: Վարժությունների կատարում:	ՊԳ-1,2,3, ԼԳ-1,2

11.2. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹⁰	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
IV կուրս, II կիսամյակ						
1.	Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի:	Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի:	<u>Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում</u>	Մարտ	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3, ԼԳ-1,2

¹⁰ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի համար:	Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի համար:	<u>Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն</u>	Մայիս	Բանավոր	ՀՏՊ-1,2,3, ԼԳ-1,2
----	--	--	--	-------	---------	----------------------

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹²

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Դասախոսությունների, գործնական պարապունքների ժամանակ դիդակտիկ նյութերի, նկարների, ումումնագիտական տեսաֆիլմերի, գծապատկերների ցուցադրում:
Մարքեր, սարքավորումներ	Ուսանողի աշխատանք համակարգչի հետ:
Գործնական	
Այլ	

¹² Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է 2-րդ կիսամյակ ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի:
2. Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի համար:
3. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար:
4. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն միասեռ կազմի համար:
5. Բազմաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը երգչախմբի համար:
6. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a capella երգչախմբի համար:
7. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երկձայն միասեռ երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:
8. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը եռաձայն և քառաձայն երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

- Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի:
- Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի համար:
- Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար:
- Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն միասեռ կազմի համար:
- Բազմաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը երգչախմբի համար:
- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a capella երգչախմբի համար:
- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երկձայն միասեռ երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:
- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը եռաձայն և քառաձայն երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված հարցեր.

- Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի:
- Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի համար:
- Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար:
- Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն միասեռ կազմի համար:
- Բազմաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը երգչախմբի համար:

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a capella երգչախմբի համար:
- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երկձայն միասեռ երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:
- Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը եռաձայն և քառաձայն երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:

13.4. Գնահատման չափանիշները¹⁵.

- Գործնական աշխատանքները – բանավոր - 2 կրեդիտ - 2 ստուգում (1-ին ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր, 2-րդ ստուգում առավելագույնը՝ 10 միավոր):
- Ինքնուրույն աշխատանքը – բանավոր - 1 ինքնուրույն աշխատանքի համար առավելագույնը՝ 20 միավոր:

¹⁵ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

**«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

**Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ**

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.13.6 - «Երաժշտական կրթություն»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԱՍ/բ-038 - Երգչախմբային փոխադրում		
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ		
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ		
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	20	Դասախոսություն
			Սեմինար
			Լաբորատոր աշխատանք
			Գործնական աշխատանք
			20
	Ինքնուրույն	40	
	Ընդամենը	60	
Ստուգման ձևը	Ստուգարք		
Դասընթացի նպատակը	Առարկայի նպատակն է՝ պատրաստել ապագա ուսուցչին տարատեսակ երգչախմբերի հետ աշխատելու, ձևավորել ուսանողների մոտ խմբերգային արվեստի տեսական և գործնական գիտելիքների հիմունքները, ուսանողին տալ գործնական գիտելիքներ փոխադրման վոկալ-խմբերգային ստեղծագործությունների մի տեսակ երգչախմբից մյուսը:		
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Խմբերգային փոխադրման (արանժիրովկա) հիմնական սկզբունքներն ու մեթոդները և դրանց ժանրային ոճական, ձևակառուցման, մետրոռիթմական, լեզվական սկզբունքները: Մեղեդու բնույթի, կառուցվածքի, նախադասության ձևի պահպանումը խմբերգի փոխադրումների ժամանակ: Ժողովրդական մեղեդիների ազատ մշակում: <p><i>Չմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Մասնագիտական գիտելիքները խորացնելու և փոխանցելու ✓ Նոր գաղափարներ առաջ քաշելու ✓ որակի մասին հոգածություն ✓ թիմում աշխատելու ✓ գնահատման գործիքների կիրառելու ✓ նախագիծ պլանավորելու և իրականացնելու <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Խմբերգային տեխնիկայի տարրեր՝ անսամբլ, լարվածք, առոգանություն: Երգչախմբերի տարատեսակները, գեղարվեստական արտահայտչական միջոցները երգչախմբում: Երաժշտության ուսուցչի դերը երեխաների երգչաձայնային-երգչախմբային մշակույթ ձևավորման գործում: 		
Դասընթացի բովանդակությունը	<p><i>Թեմաներ</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Երկձայն և եռաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրում խառը կազմի: 2. Քառաձայն միասեռ խմբերգերի փոխադրումը խառը կազմի 		

- համար:
3. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն միասեռ երգչախմբի համար:
 4. Քառաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը երկձայն միասեռ կազմի համար:
 5. Բազմաձայն խառը խմբերգերի փոխադրումը քառաձայն խառը երգչախմբի համար:
 6. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը a capella երգչախմբի համար:
 7. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը երկձայն միասեռ երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:
 8. Վոկալ ստեղծագործությունների փոխադրումը եռաձայն և քառաձայն երգչախմբի համար, գործիքային նվագակցությամբ:

Գնահատման մեթոդները և չափանիշները

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻՆ ՅԱՆՆԵԼՈՒ ԸՆԹԱՑՔԻ ԳՆԱՅԱՏՈՒՄ`

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով` առավելագույնը 20 միավոր,
 - գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով` առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
 - ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
 - դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)` առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
 - ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում` առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
- Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A-
«Լավ» (4)	81-85	B+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B-
«Բավարար» (3)	67-70	C+

	«Բավարար» (3)	62-66	C
	«Բավարար» (3)	58-61	C-
	«Անբավարար »	0-57	D
	«Ստողված»	58-100	S
	«Չստողված »	0-57	U
Գրականություն	<p>Պարտադիր –</p> <p>1.Ивакин М.- “Хоравая аранжировка” М 1967</p> <p>2.Лицвенко И. - “ Практическое руководство по хоровой аранжировке” М 1962</p> <p>3.Շրլով А. – “ Хоровые переложения” М 1960</p> <p>4.Մազմանյան Մ. Ա.- « Խմբավարական արվեստը երևան « Ջաշաստան» 1980</p> <p>Լրացուցիչ- Шуман - Колыбельная</p> <p>1.Даромыческий – “ На севере диком”</p> <p>2.Менделсон – “Прощание охотника”</p> <p>3.Чайковский – “Уж как ро мосту мосточку” из “Евгений Онегин”</p> <p>“Ельник мой ельник”-обр. Римский- Корсаков</p> <p>4.“Во поле берёза стояла” обр. Р-Косакова</p> <p>5.Шостакович - Песня мира</p> <p>6.Хачатурян – Валс дружбы</p> <p>7.ժող. երգ - Իմ չինարի յարը</p> <p>8.Բարտոկ - Պարային</p> <p>9.Մոցարտ - Ամռան երեկո</p> <p>10.Ճոստակովիչ - Ջարագատ հող</p> <p>11.Գալիկյան - Չեյ աշուն</p> <p>12.«Արև, արևե - հայկ. ժող. երգ</p> <p>13.Մանուկյան - Աշուն</p> <p>14.Կոմիտաս - Փայտ ձիուկ</p> <p>15.«Չովվուհինե - Ֆրանս. ժող. երգ</p> <p>16.Կլու- լեհ. ժող. երգ</p> <p>17.Ա. Լուսինյան -Երաժշտական այբուբեն</p>		